

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Oratio & occupationes viduarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

semel est imbuta, tardè illos exiit, eò quòd sint valde radicati. Sed omnipotentia DEI quando vult efficacitate suæ gratiæ omnia potest, omnia reformat, ac mutat. Euangelium enim meminit cuiusdam viduæ Samaritanæ, quæ quinquies nupsisset, & vltimò habebat quendam non virum proprium, sed adscititium. Cui tamen Christus Dominus aquæ suæ viuæ guttam vnã obrulit, qua in momento totum ignem eius concupiscentiarum extinxit: fecitque eam magnalium suorum promulgatricem, & prædicatricem.

§. I. Oratio & occupationes viduarum.

HÆC diuina gratia est, quæ facit veras viduas, & perfectas, mundoque & carnis voluptatibus mortuas, vt Christo viuere & spiritus delicijs affluere valeant. Hac gratia pugnas tentationum vincunt, memoriam rerum præteritarum abolent, & transferunt ad æternas: fecerunt enim ex necessitate virtutem, commutantes nuptias carnales cum spiritualibus; & viri amorem in Amorem IESV CHRISTI veri sui sponsi. Et sic se faciunt ipsis Virginibus pares. Nec exigua (ait Sanctus Ambrosius) earum laus est, quod Apostolus eas virginibus æquiparauerit, cum dixit: *mulier inuupta & virgo cogitat, quæ Domini sunt, vt sit sancta corpore & spiritu*, quasi dixerit, eandem sanctitatem & corporis animæque puritatem, quæ virgines ornat, etiam viduas exornare, cum vtræque expeditæ sint ab oneribus matrimonij.

Quare ante omnia studere debent viduæ iuxta Apostoli sententiam, vt *irreprehensibiles sint*, vitamque ducant inculpatam, nihil facientes, quod DEVM offendat, aut homines scandalizet; vtrumque enim hoc illis incumbit: & præcipuè, vt faciant quod DEO placet, & mox quod etiam ab hominibus approbetur, propter DEI amorem. Hoc autem præstabunt, si quatuor illa vitia falsarum viduarum, quæ supra diximus, detestentur. In primis igitur horreant *otiositatem*; dentque operam, vt benè semper occupentur, ne tentator otiosas vnquam illas inueniat; attendant tum ad exercitia pietatis in animæ suæ vtilitatem: tum ad domestica negotia, educando benè filios, si illos habent, & reliquam familiam aptè gubernando, & manuum aliquod opus faciendo; ne *circumeant* per plateas & domos, sed ament recollectionem & solitudinem; DEVM in angulo domus quærentes; nec absque necessitate domo exeant, nisi aut in templum, aut in locum, de quo nulla possit oriri suspicio, idque in causa aliqua iusta, non debent esse *loquaces* aut *garrulæ*, sed silentij amantes: non *curiosæ*, aut se in aliorum vitas inquirentes, sed simplices, ad propriam tuam tantum attendentes: vt bona illa

sint; nec

4.
Cum Samaritana reuertensur.

2.
Vera.

Lib. de viduis.
1. Cor. 7. 34.

1.
1. Tim. 5. 7.
Irreprehensibiles.

Non Otiosa.

Vaga.

Garrula.

Curiosa.

fit; nec murmurantes de alijs, aut occasionem dantes, vt alij de ipsis murmurarent.

2.

1. Tim. 5. 5.
Orationi
dedita.

PRÆCIPVVM autem earum exercitium esse debet ORATIO, de qua S. Apostolus: *qua verè vidua est, & desolata, speret in Deū, & instet obsecrationibus, & orationibus nocte ac die*: quodd est dicere: ipsamet desolatio ac desertio eas inuitat, vt fiduciam suam in Deum, qui viduarum maritus, & desolarum consolator, ac desertorum protector est, collocent. Intelligant, eodem die, quo Deus illis maritum & solatium abstulit, se ipsum in locum mariti & consolatoris succedere voluisse: velle tamen rogari, & importunis orationibus inuitari, ob ingens bonum ex eisdem illis proueniens. Cùm igitur vidua à matrimonij curis sit expedita, prematur verò innumeris necessitatibus, à quibus, vt se expediat, vires habeat valde debiles, exercitium eius maximè continuum & familiare esse debet ORATIO, in qua studere debet, vt maximè emineat; quia ex tali fonte consolationem hauriet, leuamen, & remediū, omneque animæ & corporis bonum, quod ad suum solatium desiderare possit; familiariter agens cum Deo, qui delectatur eam ad huiusmodi secum consuetudinem admittere. Pependit hoc mirabiliter S. Augustinus, scribēs ad viduam quandam nomine Probam: Concerta (inquit) in oratione vincere hoc sæculum, ora in spe, ora fideliter & amanter, ora instanter atque patienter, ora sicut vidua Christi. Quamuis enim ad omnia membra eius, hoc est, ad omnes, qui in eum credunt, & eius corpori sociantur, sicut docuit, orare pertineat, specialiter tamen diligentior cura orationum in scripturis eius viduis inuenitur iniuncta. Nam *dua* fuerunt *Anna* honorabiliter nominatæ, vna *coniugata*, quæ S. Samuelem peperit; alia *vidua*, quæ Sanctum Sanctorum, cùm adhuc infans esset, agnouit. Orauit & coniugata in dolore animi & afflictione cordis, quia filios non habebat: tunc ipsum Samuelem impetrauit, & acceptum Deo reddidit, quia cùm posceret, nouit. Sed oratio eius quomodo ad orationem illam dominicam pertineat, non facile reperitur, nisi quia in eo quod ibi positum est libera nos à malo: non paruum malum videbatur, & nuptam esse, & fructu carere nuptiarum, cùm sola excuset nuptias procreandorum causa filiorum. De illa verò Anna vidua vide quid scriptum sit. Quia non discedebat de templo ieiunijs & obseruationibus seruiēs nocte ac die. Nec aliunde Apostolus, quod & supra commemoravi: *Qua autem verè vidua est, inquit, & desolata, sperabit in Domino, & persistet in orationibus nocte ac die*. Et Dominus cùm semper ad orandū, & non deficientem nos hortaretur; *viduam* commemorauit, quæ licet iniquum & impium iudicem, ac Dei & hominum contemptorem ad audiendam causam suam assidue interpellando conuertit. Quam ergò præ cæteris viduæ debeant vacare orationibus, iatis hinc intelligi potest, quodd omnibus ad suscipiendum

Epist. 121.

cap. 16.

Et 1. & 2. ca.

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

»

1. Tim. 5. 5.

Luc. 18. 1.

»

»

»

»

»

orandi

orandi studium, de viduis propositum est exhortationis exemplum. Quid autem in hoc operis genere in viduis electum est, nisi *desolutio* & *desolutio*? Quapropter si se omnis anima intelligat in hoc saeculo desolutam, atque desolutam, quam diu peregrinatur a Domino, profecto quandam viduitate suam Deo defensori assidua & impensissima precatione commendat. Ora ergo ut *vidua* Christi, nondum habens eius conspectum, cuius precaris auxilium. Et licet sis ditissima, sicut *pauper* ora. Nondum enim veras futuri saeculi diuitias habes, ubi nulla damna formides. Licet habeas filios & nepotes numerosamque familiam, quod & supra dictum est, sicut *desoluta* ora: incerta sunt enim omnia temporalia, etiam usque in finem vitae huius in nostram consolationem mansura. Tu autem si ea, quae sursum sunt, quaeris, & sapientia aeterna, & certa desideras, quae quam diu nondum habes, etiam saluis omnibus atque obsequentibus tuis tanquam *desolutam* deputare te debes.

Haec sunt S. Augustini verba quibus viduam illam, quae & filios & nurus, magnasque diuitias habebat, exhortatur, ne a continua ORATIONE desistat, quae status eius adeo propria est: quamuis nec solitudinem, nec desolationem haberet, qua alia ut plurimum laborant, nam qui mundum hunc adeo praecipitem ac periculis plenum incolit; semper se debet solum ac desolutum reputare. Quamobrem tota haec in orando diligentia necessaria est ad conseruandam continentiam, & tentationibus contra eam insurgentibus resistendum: ut suo loco dicemus.

PROPTER eandem causam valde expedit viduis abhorreere a blanditijs, quas Apostolus delicias appellat; tam in vestibus, quam in cibis & ornatu domestico. Cum enim nuptiae erant, oportebat se in his omnibus *virorum* voluntatibus conformare: at nunc (ait S. Augustinus) solum se debet conformare cum voluntate DEI; nec aliquid curare, quam, ut ipsi placeat. Christiana vidua (ait S. Fulgentius) cur debet animam suam vinculis huius mundi alligare? siquidem, viro suo mortuo, ita se gerere debet, atque si & ipsa mortua esset. cum igitur causa cessauit curatum huius saeculi: par est eiusdem cogitationes cessare. Et quemadmodum antea corpus suum ornabat, ut viro placeret, qui corporis eius pulchritudine delectabatur: ita nunc spiritualiter ornare se debet, ut Christo placeat, qui in spiritus pulchritudine sibi complacet. *Vestimenta* igitur tua talia sint, ut non a libidinem, sed ad continentiam potius excitent; non cum dissolutione relaxent, sed cum timore coarceant; quae carnis concupiscentiam non foueant, sed reprimant, placeantque filio Dei: exhibendo te castam & puram in oculis diuini tui sponsi, carnem tuam desiderantis non splendentem: sed pallidam: complacet enim sibi in pulchritudine animae, quae corporis castigatione obtinetur. Comedant *carnes* (ait S. Hieronymus) quae carni seruiunt, quae

Desolutio
facit orare.

cc
cc
cc
cc
cc
cc

Omnia ho-
mo desola-
tus.

cc
cc
cc

3.
Delictijs ab-
stine. nr.
Lib. de bono
viduis c. 16.

Vestes qua-
les?
Forma.]

Ieiunium. maritis alligata, generationi & liberis dant operam: Tu verò, quæ in tumultu mariti sepelisti omnes pariter voluptates, nihil habes necesse aliud, nisi perseverare in ieiunio, cum dicat Apostolus: *viduam quæ in deliciis est, viventem esse mortuam*, ignaris enim & insipientibus vivere videtur; sed Christo, qui etiam occulta videt, mortua est.

§. II. *Predicta confirmantur exemplis Sanctarum Viduarum.*

Iudith.

a Iudith. 8.7

Oratio continua.

Pœnitentia.

Zelus animarum.

OMNIVM quæ diximus, præclarum licet videre exemplum in sancta *Iudith*, de qua diuina refert Scriptura, quod cum esset iuuenis & a *eleganti aspectu nimis, ac prædiues, cui vir suus reliquerat divitias multas ac possessiones*, illa castitatem amavit: & amplexa est viduitatem: ordinando vitam suam valde religiosè: *nam in superioribus domus suæ fecit sibi secretum cubiculum, in quo cum puellis suis clausa morabatur*, quare non circumibat hinc inde per civitatem, sed domi suæ clausam se continebat: & neque in ea nimia libertate & laxitate sese effundebat: sed elegit sibi habitationem in superiori parte domus, tanquam magis quieta, & ab ipso domestico strepitu expedita, & in eam habitationem, quam Scriptura *Oratorium* vocat, sese ad orandum, & familiariter cum Deo agendum, recipiebat. Cuius oratio ad eum erat feruens, ac fiducia plena, tantaque affectuum, & titulorum siue nominum copia, quæ adferebat, orans pro se, & pro suo populo contra hostes suos: ut satis manifestè appareret, Spiritum S. esse magistrum, qui illam docebat. Cum autem Scriptura dicat, eam in cubiculo illo *morari*, satis ostendit quàm fuerit eius oratio *continuata*, siquidem vsitata eius habitatio erat in oratorio, loco scilicet orationi dedicato. Cui orationi severam ipsa *pœnitentiam* adiungebat; duas scilicet difficiles, & molestias adferentes, circumstantias. Adhibebat enim *super lumbos suos ciliciū; & ieiunabat omnibus diebus vite suæ, præter sabbatha, quæ tunc erant, sicut nunc sunt dies Dominici, & festa domus Israel*. Cum autem orationi incubebat, *cinerē etiam super caput suum ponebat, seq̄, prosternens Domino*, cum magna reuerentia orabat. Ideoque meruit exaudiri, magnosque fauores à Deo accipere.

Huc accedit *cura & sollicitudo*, quam gerebat suarum puellarum, quas etiam secum ad oratorium deducebat, ut & ipsæ orationi assuescerent; & aliæ alias mutuo bono exemplo extimularent, ipsa duce & magistra omnium præeunte. Ardebat præterea eius pectore ingens zelus *glorie Dei, & utilitatis populi sui*; ita enim sese tanquàm vidua occludebat, ut cum aduertit ingens periculū, cui Dei honor exponebatur, ob *factum & promissa, quæ Sacerdotes ac Levitæ populo fecerant, tradendi scilicet civitatē, nisi intra dies quinque subsidium Deus illis mitteret: illa, præmissa oratione; eaque armata*, vocavit ad se Sacerdotes, magnaque prudentia ac modestia indicavit il-

lis